

→ ETM

Minister van Economische Zaken,
de heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Registratienummer: 2017000013
Onderwerp: Advies winningsplan Westerveld

Contactpersoon: [REDACTED]
Leek, 19 JAN. 2017

Geachte heer Kamp,

Op 13 oktober 2016 zond u ons het verzoek tot het uitbrengen van advies betreffende het winningsplan Westerveld ten behoeve van uw ontwerpinstemmingsbesluit. Het betreft een gaswinningsplan van de Nederlandse Aardolie-maatschappij (NAM).

Het winningsplan Westerveld omvat voor onze gemeente drie gasvelden (voorkomens). Het betreft de voorkomens Zevenhuizen, Zevenhuizen-West en Een. Voorkomen Zevenhuizen en Een betreffen bestaande, producerende voorkomens van de NAM. Voorkomen Zevenhuizen-West betreft voor ons een nieuwe winningslocatie. Met deze brief sturen wij u ons advies over het winningsplan.

Wij als decentrale overheidsinstantie zien het als onze hoofdtaak dat wij zorgdragen voor een veilige evenals een gezonde fysieke leefomgeving voor onze inwoners. Wij vragen u dan ook de bezorgdheid die er leeft onder onze inwoners, met betrekking tot de eventuele risico's van de gaswinning in onze gemeente zoals bodembewegingen (bodemdalingen en bodemtrillingen), mee te wegen in uw besluit.

Wij hebben na ontvangst van het winningsplan Westerveld voor ons adviesrecht deelgenomen in het voor dit winningsplan geïnitieerde samenwerkingsverband met de verschillende andere decentrale overheden in het betreffende winningsgebied. Dit in eerste instantie met het doel om te komen tot één gezamenlijk bestuurlijk gedragen advies. Daarnaast hebben wij als gemeente voor ons adviesrecht ook overleg gepleegd met onze regionale overheidsinstantie, de provincie Groningen. Wij hebben hun advies overgenomen en waar wij het nodig achten aangevuld met onze eigen bevindingen, al dan niet voortvloeiende uit onze samenwerking met de overige bij het winningsplan betrokken decentrale overheidsinstanties.

Wij hebben derhalve besloten dat wij als gemeente Leek een eigen advies bij u in te willen indienen. Wij kunnen ons, vanuit onze bestuurlijke positie evenals gezien vanuit onze ervaring met de huidige producerende gaswinningslocaties binnen onze gemeente (waaronder voorkomens in winningsplan Westerveld), niet vinden in een primair advies niet in te stemmen met het winningsplan Westerveld. Daarbij wel opgemerkt te hebben dat wij snappen hoe de andere betrokken overheden tot het primair advies aan u zijn gekomen. Subsidiair op onderdelen zijn we het dan ook met elkaar eens.

Voor ons advies gaan we uit van ons standpunt (eveneens standpunt van provincie Groningen) geen ontwikkeling van nieuwe gaswinningslocaties in onze gemeente. Voor de huidige (producerende) gaswinningslocaties in onze gemeente, gaan we uit van ons standpunt instemmen onder bepaalde voorwaarden ('ja, mits' principe).

Tolberterstraat 66
9351 BJ Leek
Postbus 100
9350 AC Leek

Telefoon
14 0594
(0594) 55 15 15

Fax
(0594) 51 75 12

E-mail:
info@leek.nl
Internet:
www.leek.nl

Wij komen voor het winningsplan Westerveld tot het volgende advies aan u.

1. Winning Zevenhuizen-West

Het gasveld Zevenhuizen-West is onderdeel van het winningsplan Westerveld. Het betreft een nieuw te ontwikkelen klein gasveld. In het winningsplan wordt aangegeven voor het voorkomen Zevenhuizen-West dat de winbare hoeveelheden gas waarschijnlijk zeer gering zullen zijn. En dat alleen bij een 'high case scenario' het voorkomen in productie zal worden genomen en er dus een nieuwe put naar dit voorkomen wordt geboord. Wanneer er sprake is van een high case scenario en dus meer duidelijkheid in het winningsplan over of er winning uit het gasveld Zevenhuizen-West plaats zal gaan vinden, wordt niet gegeven. Deze onduidelijkheid (winningsplan geeft geen prognose over bodemdaling en/of bodemtrilling bij winning) veroorzaakt onnodige onrust bij omwonenden van het gasveld. Daarbij zijn wij met de provincie Groningen tegen de ontwikkeling van nieuwe kleine gasvelden in onze gemeente, vanwege de maatschappelijke onrust die er op dit moment is omtrent de huidige gaswinningslocaties Groningenveld.

Advies

Ten aanzien van het gasveld Zevenhuizen-West adviseren wij u:

- in uw ontwerpbesluit aan te geven dat gasveld Zevenhuizen-West niet ontwikkeld mag worden.

2. Bodemdaling

Volgens de prognose zal de verwachte bodemdaling van de resterende gaswinning enkele centimeters bedragen; het merendeel van de daling heeft al plaatsgevonden.

De uiteindelijke *totale* bodemdaling als gevolg van de gaswinning is echter van die omvang dat er wel effecten te verwachten zijn op de waterhuishouding. De kosten voor mitigerende maatregelen zijn uiteraard voor NAM. Daarom is het van belang te inventariseren welke afspraken er bestaan tussen NAM en betrokken waterschap(pen) dan wel gemeenten of provincie voor zover er voor hen negatieve effecten zijn. Er mag geen onduidelijkheid bestaan over de vergoeding van dergelijke onkosten.

Het veld dat in gebruik is als gasopslag Norg ligt voor een deel in de provincie Groningen. Het beëindigen en leeg produceren van de gasopslag Norg zal volgens NAM in de toekomst tot een additionele 10 cm bodemdaling leiden. Deze component is verdwenen uit de huidige set prognoses, vanuit de veronderstelling van de NAM de gasopslag tot 2080 in werking te zullen hebben. Gezien de grote onzekerheden die er momenteel heersen omtrent de aard van onze toekomstige energievoorziening achten wij deze aanname niet terecht. Wij achten het zinvol op voorhand te weten welke additionele daling in het gebied (op mogelijk kortere termijn dan nu verwacht) nog verdisconteerd moet gaan worden.

Advies

Voor wat betreft de prognose van de bodemdaling die gepaard kan gaan met de gaswinning, adviseren wij u:

- NAM in samenspraak met de betrokken decentrale overheden te laten inventariseren:
 1. welke gevolgen de *uiteindelijke totale bodemdaling* die het gevolg is van de gaswinning uit de velden van het winningsplan Westerveld, kan hebben voor het normale beheer en onderhoud van waterkeringen en waterlopen;
 2. welke (waterhuishoudkundige) maatregelen in dat verband genomen moeten worden;
 3. NAM te verplichten tot vergoeding van deze te nemen maatregelen en van eventuele overige schade voortvloeiend uit bovengenoemde bodemdaling, als voorwaarde te verbinden aan het winningsplan;
- NAM de bodemdalingscomponent die het gevolg is van het leeg produceren van het gasveld Norg na beëindigen van de gasopslag aldaar, weer op te laten nemen in de bodemdalingsprognose voor de jaren 2050 en 2080

3. Bodembeweging

NAM geeft aan in het winningsplan de kans op schade ten gevolge van een geïnduceerde beving niet uit te kunnen sluiten. In het ernstigste geval kan sprake zijn van lichte, niet constructieve schade aan meerdere gebouwen en matige schade aan enkele gebouwen.

Wij achten het van belang dat juist omdat de kans op schade niet uit te sluiten is, eventuele schadeclaims van inwoners door de NAM goed en vlot afgehandeld worden. Een vastgelegde procedure bevordert de transparantie, eenduidigheid en snelheid. Een adequaat seismisch netwerk om eventuele trillingen te registreren en een aantal nulmetingen zal hier ook aan bijdragen. Daarbij achten wij het evenwel van belang vanwege het feit dat de kans op het ontstaan van schade door de gaswinning in onze gemeente aan gebouwen niet uit te sluiten is, dat de NAM blijvend onderzoek doet naar alternatieve winningstechnieken met als doel om de frequentie en de maximaal te verwachten magnitude (zwaarte) van een eventuele geïnduceerde beving verder te verlagen om zo de kans op het ontstaan van schade aan gebouwen verder te verkleinen en/of zelfs te voorkomen dan wel uit te sluiten is.

Advies

In het kader van mogelijke schade ten gevolge van eventuele bodemtrillingen adviseren wij u:

- aan het winningsplan de voorwaarde te verbinden dat eventuele schadeclaims vlot en adequaat afgehandeld zullen worden door NAM;
- in dat kader NAM op te dragen het proces van schademelding, onderzoek en afhandeling transparant, eenduidig en publiek toegankelijk vast te leggen;
- Aandacht vragen bij NAM voor onderzoek naar alternatieve winningstechnieken die uiteindelijk de kans op het ontstaan van schade aan gebouwen te verkleinen en/of te voorkomen, vanwege het maatschappelijke belang daarvan.

4. Lusten en lasten

Gaswinning zal in Nederland nog jarenlang plaatsvinden en inwoners zullen hier last van ondervinden. Inwoners staan veelal afwijzend en wantrouwend tegenover plannen voor gebruik van de ondergrond. De lokale inwoners vinden dat zij de lasten dragen voor het belang van Nederland als geheel. Mijnbouwactiviteiten brengen met zich mee dat er in zekere mate regionale of lokale belasting is. Schade wordt in principe vergoed, maar inwoners ervaren extra ongemak waar ze niet om hebben gevraagd en waar niets tegenover staat. Het belang van mijnbouwactiviteiten voor de Nederlandse samenleving is evident. Het gebruik van de ondergrond zal ook in de toekomst een grote rol spelen bij onze verder te verduurzamen energievoorziening. Voor het ook in de toekomst gebruiken van de ondergrond is van belang dat er een goede verdeling is van lusten en lasten.

Advies

Gaswinning kan gepaard gaan met nadelige gevolgen voor onze inwoners door hinder, overlast en schade aan hun eigendommen. Wij adviseren u:

- zorg te dragen voor een goede verdeling van lusten en lasten bij mijnbouwactiviteiten, waarbij er ook baten terugvloeien naar het gebied.

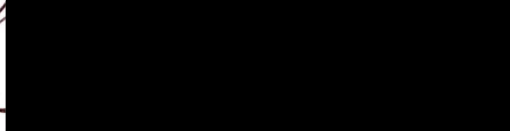
Ten slotte adviseren wij met nadruk dat uw instemming met dit winningsplan gepaard gaat met de voorwaarde dat goede communicatie met inwoners plaatsvindt, zodat duidelijk is dat gaswinning alleen plaatsvindt onder voorwaarden (volgens het ja, mits principe), waarbij nadelige gevolgen van de gaswinning door de NAM worden bewaakt, onderzocht en zoveel mogelijk worden voorkomen. Wij hechten er grote waarde aan dat onze inwoners vroegtijdig (zorgvuldig) en goed (consistent, transparant en publieksvriendelijk) worden geïnformeerd over de (mogelijke gevolgen van) het gaswinningsplan Westerveld. Hiermee moet onnodige onrust en/of bezorgdheid bij onze inwoners worden weggenomen.

Wij zijn van mening dat wij u hierbij een gedegen advies doen toekomen en verwachten dat u dit advies meeneemt in uw besluitvorming.

Burgemeester en wethouders van Leek.

H.J. Morssink, locoburgemeester

M. Schomper, secretaris